

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model
และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) โรงเรียนกัลยาณวัตร

THE DEVELOPMENT OF TRADITIONAL MUSIC INSTRUCTIONAL MODEL USING
THE K6 MODEL, AND THE USE OF LOCAL MUSIC COMBINED WITH
INTERNATIONAL MUSIC FOR STUDENTS IN MATHAYOM SUKSA 4, A GROUP OF
ART LEARNING SUBJECTS (MUSIC SUBJECT), KANLAYANAWAT SCHOOL *

กฤษฎ์ พิรณัฏสกุล

โรงเรียนกัลยาณวัตร สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

Krit Piratanatsakul

Kalayanawat School Khon Kaen Secondary Educational Service Area Office

E-mail : Krit@kw.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบแผนการเรียนการสอน 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อแบบแผนการเรียนการสอน 5) เพื่อประเมินทักษะทางดนตรีหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาวัตกรรมครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 57 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบแผนการเรียนการสอน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะทางดนตรี และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า E_1 / E_2 ค่า E.I. และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t-test แบบ Dependent Samples Test

ผลการวิจัยพบว่า

1) ได้รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล มีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอนและเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ กระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1)รู้เครื่องดนตรี 2)รู้โน้ตเพลง 2)รู้หลักการปฏิบัติ 3.1)สังเกตรับรู้ 3.2)ทำตามแบบ 3.3) ทำโดยไม่มีแบบ 3.4) ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ 3.5)วัดทักษะทาง

* ได้รับบทความ: 1 พฤษภาคม 2564; แก้ไขบทความ: 22 มิถุนายน 2564; ตอรับตีพิมพ์: 31 สิงหาคม 2564

ดนตรี 4) อนุรักษ์เครื่องดนตรี 5) รู้พัฒนาฝีมือ และ 6) รู้คุณค่าครูที่สั่งสอน โดยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล ที่พัฒนาขึ้นมานี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.69/91.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2) ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล มีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 83.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .50

3) หลังการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) ผู้เรียนที่มีความพึงพอใจของต่อรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล อยู่ในระดับมากที่สุด

5) การประเมินทักษะทางดนตรี พบว่า หลังการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล ประเมินทักษะทางดนตรีโดยใช้แบบประเมินชุดเดิม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ; รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง; K6 Model; การใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล

Abstract

This research aims to 1) To create and develop a model for teaching folk music using the K6 Model and the use of folk music mixed with international music. For students in grade 4. 2) To study the effectiveness index of the instructional model. 3) To compare the learners' pre-school and post-study achievement. 4) To assess the satisfaction of the Mathayomsuksa 4 learners with the model teaching. 5) To assess musical skills after teaching activities. The sample group used in the creation and development of innovations were 57 students in the academic year 2020. The sample group used in this research experiment were 26 students in the Mathayom 4 academic year 2020. The research tools consisted of teaching and learning styles. Event plan learning achievement test music skills assessment form and questionnaire. The statistics used were mean, standard deviation, E1/E2, E.I. and hypothesis tested using Dependent Samples Test t-test.

The results showed that

1) The teaching and learning model of indigenous music subjects was obtained by using the K6 Model and the use of folk music in combination with international music,

consisting of principles, objectives, teaching-learning processes and conditions. Applying the pattern the teaching process consists of 1) knowing the instrument. 2) know the sheet music 3) know the principles of practice 3.1) observe, perceive 3.2) follow the pattern 3.3) do it without a pattern 3.4) practice until you become proficient 3.5) measure musical skills 4) know how to maintain musical instruments 5) know how to develop skills and 6) know the teacher who teaches. The teaching model of indigenous music by using the K6 Model and the use of folk music in combination with international music. The developed efficiency was 89.69/91.26 , above the 80/80 threshold.

2) The effectiveness index of the traditional music teaching model using the K6 Model and the use of folk music in combination with international music. Knowledge increased by 83.96%, which was higher than the threshold of .50.

3) After learning with the traditional music teaching model using the K6 Model and the use of folk music in combination with international music. Learners have academic achievement. statistically significantly higher than before at the .01 level.

4) The learners who were satisfied with the traditional music teaching style using the K6 Model and the use of folk music mixed with international music were at the highest level.

5) Music skill assessment found that after teaching with traditional music teaching model using K6 Model and using traditional music mixed with international music. Musical skills were assessed using the same set of assessments. Overall, it's at a high level.

Keywords : Model development ; Teaching style of indigenous music; K6 Model ; The use of folk music mixed with international music.

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติ และในช่วงวัยให้ทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนา

ตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกร นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ ดังนี้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม ผู้อื่น ชื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติศรัทธา ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

จากรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนกัลยาณวัตร ปีการศึกษา 2562 ที่ผ่านมาชี้ให้เห็นถึงจุดที่ควรพัฒนา 1) ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามระดับชั้น โดยครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นกระบวนการปฏิบัติจริง แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สอนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย ใช้แหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอกอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 2) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทุกวิชา โดยเฉพาะรายวิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี (กัลยาณวัตร, 2563) ผลจากบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาดนตรีพื้นเมือง ศ 31204 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 พบว่านักเรียนโรงเรียนกัลยาณวัตร เป็นสังคมเมืองที่มีการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่อาศัยสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องอาศัยเทคนิครูปแบบ สื่อการเรียนการสอนครูผู้สอนวิธีการเรียนการสอนสภาพแวดล้อม รวมทั้งชุมชน ประกอบเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นที่กำลังถูกลบเลือนด้วยวัฒนธรรมดนตรีตะวันตก เกาหลี และญี่ปุ่น โดยเฉพาะด้านวัฒนธรรมดนตรีสากลที่มีรูปแบบหลากหลายที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่น เช่น เครื่องดนตรีสากลที่ทันสมัยไม่ตกยุค รูปแบบของบทเพลง รูปแบบการนำเสนอดนตรีและบทเพลงที่ทันสมัย เป็นผลทำให้นักเรียนไม่สนใจดนตรีพื้นเมืองที่เป็นรากเหง้าของท้องถิ่นตน ขาดความสนใจที่จะศึกษาอย่างจริงจัง และไม่มั่นใจในการเรียนรู้ในด้านดนตรีพื้นเมือง ในทำนองเดียวกับ การศึกษาของ วังนกร สารเชวีระกุล (2560) ปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรีพื้นบ้านปฏิบัติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/12 โรงเรียนชุมแพศึกษา พบว่า การเรียนการสอนในรายวิชาดนตรีพื้นบ้านปฏิบัติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/12 เป็นห้องเรียนโปรแกรมวิชา ศิลปะ การงานอาชีพ เนื้อหารายวิชาเกี่ยวกับวัฒนธรรมอีสาน นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ยอมเปิดรับความรู้ที่ครูสอน ไม่สนใจ และไม่ให้ความสำคัญ รวมไปถึงครูผู้สอนไม่สามารถดูแลควบคุมการปฏิบัติของนักเรียนทั้งหมดในเวลาเดียวกัน นอกจากนั้นยังพบว่าเทคนิคการสอนแบบที่ใช้ในการสอนเป็นวิธีแบบดั้งเดิมที่สืบทอด และได้รับการถ่ายทอดกันมาจากครูที่เป็นปราชญ์ทางดนตรีพื้นบ้านที่มีอายุมากแล้ว จึงส่งผลให้การเรียนการสอนดนตรีพื้นบ้านเป็นไปด้วยความล่าช้า ส่งผลทำให้นักเรียนจำโน้ตเพลง ท่องโน้ตเพลงไม่ได้ และที่สุดนักเรียนไม่สามารถปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านได้ เมื่อวิเคราะห์สาเหตุแล้วพบว่า การจัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีพื้นเมืองจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีควรมีการเสนอทักษะต่าง ๆ อย่าง

ครบถ้วนสมบูรณ์ ทักษะทางการปฏิบัติดนตรีจัดเป็นหัวใจของการศึกษาดนตรี ทักษะการปฏิบัติดนตรีแต่ละประเภทย่อมมีความเท่าเทียมกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี ควรมีการเสนอทักษะดนตรีต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบไปด้วย การฟัง การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ และการอ่าน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2540)

แนวคิดและหลักการแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของนักวิชาการ สามารถสรุปได้เป็นแนวทางในการที่จะแก้ไขปัญหาคือ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรีพื้นเมือง ตลอดจนการแก้ปัญหาในเรื่องการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนในยุคศตวรรษที่ 21 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางทฤษฎีดนตรีที่เหมาะสม จะสามารถช่วยในการแก้ไขปัญหาได้ เนื่องจากสื่อเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเรียนรู้ และทำความเข้าใจเนื้อหาสาระดนตรี กล่าวคือ ดนตรีเป็นเรื่องเกี่ยวกับเสียงซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถจับต้องได้การใช้สื่อมาเป็นตัวกลางในการถ่ายทอด หรือช่วยในการเรียนรู้จะทำให้เนื้อหาสาระดนตรีความเป็นรูปธรรมมากขึ้นผู้เรียนจะสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544) ทฤษฎีการสอนดนตรีเป็นกระบวนการสอนโดยการจัดลำดับความง่ายไปหาความยากสร้างกิจกรรมที่สอดคล้องกับผู้เรียนและให้ผู้เรียนฝึกพื้นฐานการจัดระดับเสียงการอ่านฝึกสมาธิเพื่อให้พฤติกรรมการเรียนรู้ตอบสนององค์ประกอบของดนตรีเช่นจังหวะระดับเสียงความดังเบาสั้นยาวของเสียงและใช้สัญลักษณ์ทางดนตรีรวมไปถึงการเรียนรู้จากการเลียนแบบต้นแบบมาจากผู้สอนศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนศึกษาความแตกต่างระหว่างผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยอายุสมองและความสามารถในการรับรู้ทั้งด้านทฤษฎีและทักษะปฏิบัติในชั้นต่าง ๆ เริ่มจากง่ายไปหายากใช้พื้นฐานการวัดระดับเสียงหรือจำแนกเสียงสูงต่ำหลักการเทียบเสียงการวัดระดับเสียงและฝึกให้ทำซ้ำเพื่อให้เกิดความชำนาญรวมไปถึงการเรียนรู้โดยการเรียนแบบจากต้นฉบับ (สุกัญญา ทองทิพย์, 2558)

การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี ครูผู้สอนจำเป็นต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรี และทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการซึ่งประกอบไปด้วย 1) โชลตาล โคดาย (Zoltan Kodaly) โดยมีหลักการสอนดนตรี เน้นการร้องเพลงเป็นหลัก จัดลำดับเนื้อหา และกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปหายาก 2) ซิมป์สัน (Simpson) รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติ นี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญและความคงทนผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 7 ขั้น 3) เดวิส (Davies) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งกระบวนการของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น 4) ฟิตส์ (Fitts) พร้อมทั้งกระบวนการปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติจนเกิดทักษะ มีขั้นตอนดังนี้ 1) สังเกตรับรู้ให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายจนเกิดความเข้าใจและสรุปความคิดรวบยอด 2) ทำตามแบบทำตามตัวอย่างที่แสดง

ให้เห็นทีละขั้นตอนจากขั้นพื้นฐานไปสู่งานที่ซับซ้อนขึ้น 3) ทำเองโดยไม่มีแบบเป็นการฝึกปฏิบัติชนิดครบถ้วนกระบวนการทำงาน ตั้งแต่ต้นจนจบด้วยตนเอง และ 4) ฝึกให้ชำนาญให้ปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญ หรือทำได้โดยอัตโนมัติ ซึ่งอาจเป็นงานชิ้นเดิมหรืองานที่คิดขึ้นใหม่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537), (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, 2543), (อุทัย ศาสตรา, 2553), (Davies, I.K. 1971), (Simpson, 1972), และ (Fitts, 1964)

จากหลักการของนักวิชาการดนตรีดังกล่าวสังเคราะห์เป็นรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ K6 Model ประกอบด้วย 1) รู้เครื่องดนตรี 2) รู้โน้ตเพลง 3) รู้หลักการปฏิบัติ 4) รู้รักษาเครื่องดนตรี 5) รู้พัฒนาฝีมือ และ 6) รู้คุณครูที่สั่งสอน สามารถสรุปเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล
5. เพื่อประเมินทักษะทางดนตรีหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประเภทวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังนี้

กลุ่มประชากร

1. ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการสร้างและพัฒนานวัตกรรม ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนกัลยาณวัตร
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในสร้างและพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/8 และ 4/10 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 57 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบประเมินทักษะทางดนตรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ชี้แจงหลักการและเหตุผลเพื่อทำความเข้าใจ เกี่ยวกับขั้นตอนการใช้รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รับทราบ
2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) กับผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย 5 ตัวเลือก นำมาตรวจให้คะแนนและบันทึกไว้เป็นคะแนนการสอบก่อนเรียน เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
3. ดำเนินการทดลองโดยการสอนตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากลสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างในเวลาเรียนปกติ โดยใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 20 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 40 ชั่วโมง
4. หลังสิ้นสุดการทดลอง เมื่อดำเนินการครบตามที่กำหนดตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post - test) กับผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นฉบับเดียวกับทดสอบก่อนเรียน นำมาตรวจให้คะแนนบันทึกผลไว้เป็นคะแนนหลังเรียนนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
5. สอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 15 ข้อทันทีแล้วนำมาตรวจให้คะแนนบันทึกผลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. หลังจากที่ได้รับจบ ทำการประเมินทักษะทางดนตรีที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากลทันที แล้วทิ้งระยะเวลาไว้ 2 สัปดาห์จึงประเมินทักษะทางดนตรีอีกครั้ง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือในการสร้างและพัฒนา พร้อมทั้งทดลองนวัตกรรมการประกอบด้วย IOC, ค่าความยากง่าย, ค่าอำนาจจำแนก, ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ, ค่าประสิทธิภาพ ประกอบด้วย E_1 / E_2 , ค่า E.I. , และทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ค่า t-test แบบ Dependent Samples Test

ผลการวิจัย

1) ได้รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล มีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอนและเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ กระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) รู้เครื่องดนตรี 2) รู้โน้ตเพลง 3) รู้หลักการปฏิบัติ 3.1) สังเกตรับรู้ 3.2) ทำตามแบบ 3.3) ทำโดยไม่มีแบบ 3.4) ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ 3.5) วัดทักษะทางดนตรี 4) รู้รักษาเครื่องดนตรี 5) รู้พัฒนาฝีมือ และ 6) รู้คุณค่าที่สั่งสอน โดยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล ที่พัฒนาขึ้นมานี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.64/90.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ได้ค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.8396 หรือคิดเป็นร้อยละ 0.8396 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 83.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .50

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.69 คะแนน และหลังเรียน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.38 คะแนน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.51

5. การประเมินทักษะทางดนตรีหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมือง โดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผ่านไป 2 สัปดาห์ ประเมินพฤติกรรมโดยใช้แบบประเมินชุดเดิม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 นั้นแสดงว่าผู้เรียนยังมีพฤติกรรมการปฏิบัติทักษะทางดนตรี ไม่แตกต่างจากการประเมินหลังเรียนทันที ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติทักษะทางดนตรีไม่เปลี่ยนแปลง

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาการสร้างและพัฒนาการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า เมื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาดนตรีพื้นเมือง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.69/91.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 เป็นเช่นนี้ขึ้นเนื่องมาจาก รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กำหนดรูปแบบและกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม นอกจากนั้นยังวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาระการเรียนรู้เป็นกรอบในการจัดทำเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีเนื้อหากิจกรรมที่เป็นลำดับขั้นตอนที่อธิบายไว้อย่างละเอียดชัดเจนทำให้ผู้เรียนรวมทั้งครูผู้สอนมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดขั้นสูงและจิตนิสัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.80 /86.84

2. จากการศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของ รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.8396 หรือคิดเป็นร้อยละ 0.8396 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 83.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .50 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากวิธีการเรียนการสอนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล การเรียนการสอนรายวิชาดนตรีพื้นเมือง จำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในการจัดกิจกรรมการสอนมีการเสนอทักษะต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบด้วย การฟัง การร้อง การเล่นการเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ และการอ่าน มีเนื้อหาสาระของวิชาดนตรีมีรายละเอียดเพียงพอและสามารถเรียนรู้เข้าใจง่าย ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนต้องการให้มีกิจกรรมที่หลากหลายจากง่ายไปหายาก จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีและเน้นการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง วิชาดนตรีเป็นวิชาที่แสดงออกทางทักษะ การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและสนุกสนาน สอดคล้องกับ เหนือดวง พูลเพิ่ม (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของชูชุกีร์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของชูชุกีร์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.69 คะแนน และหลังเรียนคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.38 คะแนน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนดำเนินการอย่างมีกระบวนการ กิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วย ชื่นนำเข้าสู่บทเรียน ชื่นสอนซึ่งเน้นทักษะการปฏิบัติ ชื่นสรุป ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตาม สอดคล้องกับ พรทิพย์ สายแวว (2559) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีการกำหนดจุดหมายและจุดมุ่งหมายของการสอนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละหน่วยของแต่ละบทเรียน นำมาออกแบบแผนการสอนหรือแผนจัดการเรียนรู้ ออกแบบกลวิธีการสอน กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องมือประเมินออกแบบและเลือกเครื่องมือประเมิน และในระหว่างจัดการเรียนการสอนมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างใกล้ชิดเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอและการจัดการเรียนรู้ ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับนักเรียน โดยได้พิจารณาจากการตรวจสอบความต้องการของผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งครูผู้สอน และศึกษาข้อมูลการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร แนวคิดการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนเชิงระบบ สอดคล้องกับแนวการวิจัยของ กฤษฎา วงศ์งาม (2562) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติ ตามรูปแบบการสอนของครูภูมิปัญญาไทยกับการสอนแบบปกติ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านอีสาน(พิณ) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า กลุ่มทดลองใช้การเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนจากครูภูมิปัญญาไทย มีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การเล่นดนตรีพื้นบ้านอีสาน(พิณ) อยู่ในระดับดี มากและกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีปกติมีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การเล่นดนตรีพื้นบ้านอีสาน (พิณ) อยู่ในระดับดี

5. การประเมินทักษะทางดนตรีที่หลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน และทำการประเมินซ้ำอีกทีเมื่อเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ โดยใช้แบบประเมินชุดเดิม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้เรียนยังมีพฤติกรรมการปฏิบัติทักษะทางดนตรี ไม่แตกต่างจากการประเมินหลังเรียนทันที ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการปฏิบัติ เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง มีการจัดลำดับขั้นตอนในการสอนอย่างเป็นระบบโดยสอนจากเนื้อหาที่ง่ายไปหาเนื้อหาที่ยาก พร้อมกับอธิบายลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนอย่างละเอียดและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทักษะการปฏิบัติดนตรีเป็นการทำให้เกิดทักษะสามารถปฏิบัติสิ่งนั้น ๆ ได้ซึ่งครูคือบุคคลสำคัญที่จะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงหลักการสอนทักษะเป็นสำคัญเพราะจะต้องดูความสามารถการรับรู้ การฝึกปฏิบัติของผู้เรียนควบคู่ไปกับการให้ความรู้ การใช้หลักจิตวิทยาในการสอนที่ดีเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี และเพิ่มประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย วัจนกร สารแขวีระกุล (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะปฏิบัติดนตรีโปงลาง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะปฏิบัติดนตรีโปงลาง คะแนนอยู่ที่

ร้อยละ 88.71 ซึ่งสูงกว่าที่ตั้งไว้ (ร้อยละ 70) และนักเรียนทุกคน ผ่านเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติดนตรี โปงลาง สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะปฏิบัติดนตรี โปงลาง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการบรรเลงดนตรีเพื่อไปสู่ความเป็นเลิศ ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และทักษะด้านอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวคิดที่พัฒนาอย่างละเอียด ให้เข้าใจอย่างชัดเจน นำไปขยายผลไปยังหน่วยงานทางการศึกษาอื่นๆ พร้อมทั้งนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการร่วมกับดนตรีสากล เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สร้างสรรค์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา วงศ์งาม. (2562). การศึกษาเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติ ตามรูปแบบการสอนของครูภูมิปัญญาไทยกับการสอนแบบปกติ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านอีสาน(พิณ) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กัลยาณวัตร. (2563). รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนกัลยาณวัตร ปีการศึกษา 2562. ขอนแก่น : โรงเรียนกัลยาณวัตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2563. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2543). สังคตินิยมว่าด้วยดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี. (2555). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดขั้นสูงและจิตตนิสัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2537). หลักการของโคตยสู่การปฏิบัติ : วิธีการด้านดนตรีศึกษาโดยการสอนแบบโคตย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). กิจกรรมดนตรีสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรทิพย์ สายแวว. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. 8(1), 85-96.
- ว้จันกร สารแขวีระกุล. (2560). *การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะปฏิบัติดนตรีโปงลาง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุกัญญา ทองทิพย์. (2558). *แนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จของวงโปงลางระดับมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทัย ศาสตรา. (2553). การศึกษากระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ถาวร ศิลปินแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Davies, I.K. (1971). *The Management of Learning*. London: McGraw -Hill.
- Fitts, P. M. (1964). *Perceptual-Motor Skill Learning*. In A. W. Melton (Ed.), *Categories of Human Learning*: London : Academic Press.
- Simpson, D. (1972). *Teaching physical education : A system approach*. Boston: Houghton Mifflin.